# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 19ης Φεβρουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-366/00,

**Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπούμενη από τους R. Tricot και Π. Παναγιωτόπουλο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου,** εκπροσωπούμενου από τον J. Faltz,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας και, επικουρικώς, μη ανακοινώνοντας στην Επιτροπή, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 73, σ. 5), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από την F. Macken, πρόεδρο τμήματος, και τους J.-P. Puissochet (εισηγητή) και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Οκτωβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

**Απόφαση**

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 3 Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας και, επικουρικώς, μη ανακοινώνοντας στην Επιτροπή, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 73, σ. 5), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ.

2 Η οδηγία 97/11 τροποποιεί και συμπληρώνει την οδηγία 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 175, σ. 40), ώστε να εξασφαλίζεται η ολοένα και περισσότερο εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή της τελευταίας αυτής οδηγίας. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 97/11 ορίζει ότι τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την οδηγία αυτή το αργότερο μέχρι τις 14 Μαρτίου 1999 και ότι πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

3 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν ενημερώθηκε από το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου σχετικά με τις διατάξεις που αυτό θέσπισε προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 97/11 και δεν διέθετε άλλα πληροφοριακά στοιχεία που θα της παρείχαν τη δυνατότητα να συμπεράνει ότι το κράτος μέλος αυτό θέσπισε τις αναγκαίες προς τούτο διατάξεις, αποφάσισε να κινήσει κατά του εν λόγω κράτους μέλους τη διαδικασία του άρθρου 226, πρώτο εδάφιο, ΕΚ. Προς τούτο, απηύθυνε στο κράτος μέλος αυτό, στις 5 Αυγούστου 1999, έγγραφο οχλήσεως τάσσοντάς του προθεσμία δύο μηνών για να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

4 Στις 23 Νοεμβρίου 1999, η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση διαβίβασε στην Επιτροπή ένα σχέδιο κανονισμού, που εκδόθηκε στις 30 Απριλίου 1999, σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον. Με το συνοδευτικό έγγραφο διευκρινίστηκε ότι το εν λόγω σχέδιο είχε υποβληθεί προς γνωμοδότηση στο Conseil d'État. Επιπλέον, στο εν λόγω έγγραφο μνημονεύθηκε ότι η νομική βάση του κανονισμού είναι ο νόμος της 10ης Ιουνίου 1999 περί κατατάξεως των επιχειρήσεων σε κατηγορίες (Mémorial A 1999, σ. 1904).

5 Θεωρώντας ότι ο εν λόγω νόμος δεν μετέφερε την οδηγία 97/11 στο εσωτερικό δίκαιο, αλλά παρείχε μόνο τη δυνατότητα να θεσπιστούν οι αναγκαίες για τη μεταφορά αυτή διατάξεις, η Επιτροπή απηύθυνε, με έγγραφο της 26ης Ιανουαρίου 2000, αιτιολογημένη γνώμη στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου με την οποία επανέλαβε την αιτίασή της και κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να συμμορφωθεί προς τη γνώμη αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών.

6 Με έγγραφο της 17ης Απριλίου 2000, η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση απάντησε ότι το σχέδιο κανονισμού εξεταζόταν ακόμη από το Conseil d'État.

7 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

8 Στις 14 Νοεμβρίου 2000, το Conseil d'État εξέδωσε γνωμοδότηση κατόπιν της οποίας η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση τροποποίησε το σχέδιό της κανονισμού. Αμυνόμενη, η εν λόγω κυβέρνηση ανέφερε ότι ένα τροποποιημένο σχέδιο κανονισμού επρόκειτο να υποβληθεί στο Conseil de gouvernement στις αρχές του 2001 και ότι ο κανονισμός αναμενόταν να εκδοθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους αυτού.

9 Αμυνόμενη η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι η μεταφορά της οδηγίας 97/11 στο εσωτερικό δίκαιο δεν έχει ακόμη συντελεστεί, προβάλλει όμως ότι όλα τα μέτρα έχουν θεσπιστεί για να πραγματοποιηθεί η μεταφορά αυτή το συντομότερο δυνατό και ότι ως εκ τούτου η Επιτροπή πρέπει ταχέως να παραιτηθεί της προσφυγής της. Η καλή θέληση της κυβερνήσεως αυτής αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η διαδικασία επείγοντος ακολουθείται για την έκδοση του κανονισμού που αναφέρθηκε στην προηγούμενη σκέψη, ότι σχέδιο νόμου για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της ίδιας οδηγίας στον τομέα της οδοποιΐας βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και ότι η οδηγία αυτή, έστω και αν δεν έχει μεταφερθεί, τηρείται από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων.

10 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, αφενός, η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την κατάσταση όπως αυτή παρουσιαζόταν κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Μαρτίου 2001, C-147/00, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2001, σ. I-2387, σκέψη 26) και, αφετέρου, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλείται διατάξεις, την ακολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξης του, προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που τάσσει μια οδηγία (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2000, C-374/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2000, σ. I-10799, σκέψη 13).

11 Έτσι, εφόσον το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου δεν αμφισβητεί ότι δεν θέσπισε εντός της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη τα αναγκαία μέτρα μεταφοράς προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 97/11, η προσφυγή λόγω παραβάσεως πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.

12 Εξάλλου, μόνη η διαπίστωση της παραβάσεως εμποδίζει να γίνει δεκτό το αίτημα των λουξεμβουργιανών αρχών να ανασταλεί η διαδικασία εν αναμονή μιας εικαζομένης παραιτήσεως της Επιτροπής (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1999, C-47/99, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου, Συλλογή 1999, σ. I-8999, σκέψη 12).

13 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θέτοντας σε ισχύ, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 97/11, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής και από τη Συνθήκη.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

14 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή διατύπωσε σχετικό αίτημα το δε Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θέτοντας σε ισχύ, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής και από τη Συνθήκη ΕΚ.**

2) **Καταδικάζει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.**

Macken Puissochet Cunha Rodrigues

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Φεβρουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Η Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

F. Macken